

ZOMBOR ÉS VIDÉKE

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 12 korona
Fél évre . . . 6 korona
Negyed évre . . . 3 korona
Egyes szám 20 fillér

POLITIKAI LAP.

Felolvasó szerkesztő:

Szerkesztő:

OBLÁT KÁROLY. *

Dr. MÜLLER JÁNOS.

Szerkesztőség és kiadó
hivatal: **Zarándok u. 7**☐ Telefon-szám: 174. ☐
Keziratokat nem adunk vissza.

Szterényi akcióban.

Nem is olyan régen, pár hónappal ezelőtt, az emberek megmósolyogták a hirt, hogy Szterényi József kereskedelemügyi miniszter meg akarja szorítani a központokat és fel akarja venni a harcot az áruzsorások ellen. Hihetetlennek tűnt fel, hogy egy miniszter erre merjen vállalkozni és hogy ez a vállalkozása eredményel is járjon. És Szterényinek, a munka miniszterének hamarosan akadtak követői és segítőtársai. Azok a szervek állottak mellé elsősül, a melyek leginkább vannak hivatva elbírálni és megállapítani, hogy a központok működésének mily kihatása van az ország ipari és kereskedelmi életére: az ország kereskedelmi és iparkamarái. És Szterényi, akinél alaposabb ismerője aligha van a magyar ipari és kereskedelmi életnek, igen jól tudja azt, hogy a központok ellen és az áruzsora ellen kikkel és hogyan kell feyverkeznie. A leghűségesebb feyvertársak természetesen a közép- és kiskereskedők és ipari osztályok lesznek, hisz a háboru alatt a központoktól tulajdonkép ők szenvedtek a legtöbbet. A központok ellen megindított országos akciónak máris megvan a maga első nagy eredménye. Meghúzták a halálharangot az Országos Kereskedő és Iparos Szövetkezet nagygyűlésén a Kávéközpont, a Fémközpont, a Zöldségközpont, a Tojásforgalmi Iroda, Pamut-, Kender- és Lenközpontok fölött és megállapították, hogy a „központok nem a lakosság összességének javára, hanem a szervezetekkel kapcsolatos érdekeltségek hatalmi pozíciójának emelésére szolgáltak”. Kötudomásu volt ez. Most egy országos nagy szövetség bélyegezte meg az általánosan gyűlölt központosító rendszereket és Szterényinek könnyű lesz a munkája akkor, amikor az egész ország népességét, iparosait és kereskedőit maga mellett tudja a nagy harczban.

Hogy pedig a központok megreformálása kedvezőbb helyzetet fog

teremteni a közönség számára, azt bizonyítja Szterényinek a közönség érdekében eddig tett intézkedései is. Szakemberek meghallgatása nélkül Szterényi nem intézkedik és így történt, illetve látott napvilágot a legutóbb megjelent czipőrendelete is, a mellyel a czipészek lábaira lépett. Országosan feljajdultak a jó czipészek, akik most egyszerre arra jöttek rá, hogy ők hulladékbőröket kaptak a Bórközpontról. Arra természetesen nem jöttek rá, hogy sok száz perccenttel árdrágítva győörték a vásárló közönséget. Küldötségeztek is ebben az ügyben Szterényinél, a ki kijelentette a közönségre valóban megnyugtatólag hatóan, hogy neki a közönség érdekeit kell az egész vonalon védelmeznie.

A czipőn kezdte. Jön utána a ruha és minden szükséges iparcikk, amelynek árát makszimálni lehet. Nem hátrál meg semmitől és a rendeleteket végre fogja hajtani és amennyiben az iparosok és kereskedők a közönséggel szemben nem teljesítik kötelességüket, a kormány módot fog találni, hogy a háború tartamára ipari jogositványukat elvegye. Azt az ipari politikai tervet, amelynek czélja Magyarország kisiparának helyreállítása és megerősítése, minden erejével keresztül fogja vinni.

Es Szterényit eddig az energikus oldaláról tanulta megismerni az ország. Neki, reméljük, sikerülni fog valóban enyhülést és rendet teremteni ebben az áruzsorában kinlódó országban. Es akkor Szterényi a minden munkák legnagyobb minisztere lesz.

A királyi pár átutazása a Bácskában.

Dr. Balogh Ernő főispán fogadja a királyt.

A királyi pár vonata Konstantinápolyból jövet Ujvidékre csütörtök délután 4 órakor érkezett és ott negyedórát vesztegelt. A pályaudvaron összegyűlt közönség lelkesen és szívből ünnepelte a királyt és királynét. A pályaudvaron Chotek Rezső gróf és neje, Jakabffy Gyula ujvidéki

főispán. Profuma polgármester, Vidiczky szerb püspöki helynök és Tóth kath. piébános várta a királyi párt, a királynénak gr. Chotek Rezsóné szép csokrot nyújtott át. Verbászon is megállt az udvari vonat néhány percze, ahol szintén hódolattal várták a királyt és királynét. Innen folytatta útját az udvari vonat Szabadka felé.

Hat óra 50 perczkor futott be a királyi párt hozó vonat a szabadkai pályaudvarra, ahol dr. Balogh Ernő főispán és dr. Biró Károly szabadkai polgármester várták a vonatot. Az udvari vonat egyik kocsiából kihajolt Gratz Gusztáv külügyi osztályfőnök, aki dr. Balogh főispán jó ismerőse és intett neki, hogy a királyi pár kocsija hátrább van. A vonat megállásakor a király kiszállt és kíségette a királynét, mire a főispán a következő beszéddel üdvözölte őket:

Császári és Apostoli királyi Felségtek! Kérem Felségedet, a mi jóságos és szépséges királynőnket, kegyeskedjék Szabadka szab. kir. város nevében mély-séges alattvalói hódolatunk, ragaszkodásunk és szeretetünk jeléül e virágokat elfogadni. Ha Felségtek meglátják a piros fehér-zöld színeket, biztosak lehetnek abban, hogy ott hűséges magyar emberek laknak!

A király erre kezét fogott a főispánal, a királyné szintén, valamint a virágot ányújtó polgármesterrel is, a kit a főispán mutatott be.

A király a kézfogás után a következőket mondta:

— Örülök a szívélves fogadtatásnak, a királyné pedig igen örül a szép virágoknak.

Zita királyné látható örömmel mosolygott és többször megismételte:

— Köszönöm, köszönöm!

Ezután a főispánhoz fordult a király és több kérdést intézett hozzá.

Megkérdezte, mennyi ideje főispán, majd, hogy most mivel foglalkozik különösen.

A főispán közölte, hogy zsirt gyűtnek és hogy Bács megye 15.000 métermáza zsirt ad a hadseregnek.

A király meglehetősen bölintott és a mikor a főispán közölte azt is, hogy a Károly király nyaralattási akciót készítek elő és megakarjuk osztani falatunkat az osztrák gyermekekkel, a király így válaszolt:

— Nagyon, nagyon örülök. Ez igazán szívem szerint való. Kérem csak folytassák!

Ezután a felség a termés kilátások után érdeklődött.

A főispán előadta, hogy nagyszerű kilátásaink vannak, csak az Orbán nap el ne rontsa.

— Hátra van akkor még a Zsófi nap is — szölt a király mosolyogva — de reméljük a legjobbat.

Ezután a király a polgármesterhez fordult. Megkérdezte tőle, hogy mióta polgármester és hogy mi volt azelőtt.

A válasz után a polgármestertől is a terméskilátásokról kérdezte, hogy miben van hiány.

— Mindenben! — válaszolta őszintén a polgármester, — de bizalommal nézünk a jövőbe és szívesen vállalkozunk a nélkülözést.

A király elégedetten bólingatott, aztán kezét nyújtotta a főispánnak, a polgármesterrel is kezét fogott, a királyné szintén és a király így szólt:

— Isten velük, nagyon köszönöm Főispán ur és Polgármester ur!

A király kissé sovány arcban, de piros pozsgás. Többször pederegi kis szöke bajszát. Külsejére: egy harminc éves tábornok. Katona-bakancs van rajta, sárgabőr lábszárvédő, a karján közönséges bőrcsatos óra. Kedves, eleven és közvetlen. Temperamentumosan, teljesen tisztán beszél magyarul.

A királyné elbűvölően bájos jelenség. A képek meg sem közelítik, nem adják vissza természetnek eleganciáját, arcának csodás finomságát, nézésének báronyságát és lebilincselő nyájasságát.

Egyszerű, de páratlanul finom a megjelenése. Kék taft selyem szoknya van rajta, rózsaszín selyem blúz, fehér gázzal borítva. Fehér vászon kalap kék taft szalaggal, fekete bőr félcipő kis szallag csokorral. A királyné fess, elegáns, elragadó és az volna, ha nem is lenne királyné.

Igy állapította ezt meg ma mindenki, a ki a felséges párt látta.

A királyi pár a kősi ablakánál kedélyesen, kedvesen beszélgetett és boldogan integettek, a mikor a vonat induláskor lelkesen fölhangzott:

— Éljen a magyar király, éljen a magyar királyné!

Elkészült az új természetrendelelet.

A körzet beosztás megtörtént. Több bizományos lesz. — A hátralevő termények beszállítása.

A rendkívül kedvező időjárási viszonyok a legszebb terméskilátásokkal kecsegtetik nemcsak az ország gazdaközönségét, hanem egyuttal a fogyasztókat is, akik éppen a háborus konjunkturák alatt tanulhatták meg, minő nagy fontosságú körülmény egy közepes, kedvezőtlen, vagy bőtermésű esztendő.

Hatóságok és közegek vállvetve buzgólkodnak azon, hogy az idén a természetrendeleletet sokkal korábban beosztja ki, mint az előző esztendőben, hogy módot nyújtson a termelőknek a rendeletet áttanulmányozni, megkönnyíteni az átvevő közegek fáradságos és hálátlan munkáját.

Mint illetékes helyről értesülünk, a természetrendelelet módosítással — mely ismét a termelők előnyét kívánja biztosítani — teljesen elkészült

s már a jövő héten kerül kibocsátásra.

A körzetelosztási munkálatokkal is jórészt elkészült, úgy hogy a természet átvevő bizományosok már meg is kapták az értesítéseket, hogy munkájukat előre elkészítve, kellő időben megkezdhessék.

Mint értesülünk, az eddigi bizományos gárdát az intéző körök ki akarják bővíteni, hogy egyes nagyobb körzetek nagy munkáját arányosan eloszthassák. Új bizományosok azonban csak azok lehetnek, akik gabonakereskedelemmel már a háború előtt is üzletszerűleg foglalkoztak s akik úgy vagyoni, mint erkölcsi garanciát tudnak nyújtani az irányban, hogy a reájuk bízott feladatot a közérdek szempontjából kifogástalanul le is tudják bonyolítani.

A kormány nagy fontosságot tulajdonít annak, hogy a hátralevő termények még az új természetrendelelet kibocsátása előtt beszállíthatassék. Miért is e helyen is felszólítjuk a termelőket, hogy hátralevő kötelezettségüknek saját érdekükben a legelővidebb idő alatt eleget tegyenek, mert az új természet lebonyolításánál esetleg kontroverziák támadhatnak, amik előreláthatólag csakis a termelőknek ártalmára lennének.

Pünkösdi kabaré-esték

Egyszer egy jótékonycélú előadásnál valahogy fölmerészkedtem a kulisszák mögé. Azóta sem teszem meg többet. — Akkor ugyanis egy kedves hölgy-szereplő kézen fogott, félrevont és szinte könyörgő hangszíjnyalással kérdezte:

— Ugy • nagyszerűen játszottak valamennyien? De ha nem is volt talán teljesen kifogástalan, ugy-e nem lesz nagyon szigorú ezért? . . .

Ami dicsőítő szó csak az ajkamra jött, elhadartam, elismertem és . . . mikor a beszámolóim írásban elkészült, meglepődve jöttem rá, hogy nagyon tartózkodó, szinte hideg volt a referádám . . .

Most tehát igyekezni fogok minden befolyásolás nélkül teljes subjektivitással az idej pünkösdi műkedvelő-estékről egy kis elkönyvelést adni. Mindenekelőtt be kell vallanom, hogy nem sikerült a színházról jövő közönség zsigibongó beszélgetéséből ellesnem, hogy egy egy elszakadt „bájos volt”, „milyen gyönyörűen játszott”, „elragadó tehetség” stb. jelző melyik szereplőnek szólt. Így tehát teljesen magamra maradtam s most a hallott kifejezéseket megkísérlem ráilleszteni valahogy egyik-másik művésznőre . . . esetleg művészre.

A „bájos” kis Braun nővérek (Mariska

és Kató) hatásos táncza és a csodás tehetségű Hamburger Vera (4 éves) énekművész nő énekszámait zajos tetszést és sok meleg tapsot arattak. (Aztán meg mennyi cukrot is kaptak!)

Komoly és szép szám volt Resch Nusi és Bikár Dóra ének, illetve zongora száma. Megállapíthatuk, hogy mindketten nemcsak bájos, de egyuttal tehetséges műkedvelők, akik amit adnak, szívből adják.

Dienes Rózsai és R. M. Domonkos énekes táncz-duettje hatásos volt. Eddig csak azt tudtuk a kis Rózsiról, hogy szép, most már elárulta, hogy mennyi készség, frissesség és temperamentum is lakozik benne. Ha már a tánczról vagyunk, letárgyalhatjuk egy kalap alatt (ha ugyan nem haragszik érte) Krieg Margitkát és Bernhardt Janit is. Meg van! Ő rá mondhatták és csakis ő rá azt, hogy „elragadó tehetség”. Drámai tehetségét nem egyszer csillogtatta előttünk s ime, most már egy csapásra mint táncz-művész nő is meghódította a közönséget! Memo alias Domonkos úr a táncztechnikán kívül hangtechnikát is bemutatott. Általában pedig rászólgál a „szép fiú” kifejezéssel megjelölni szokott fogalommeghatározásra.

Binder Etus a Rózsika cz. egyfelvonásban a méltóságos asszony szerepében pompás alakítást nyújtott. Hálás szerepét teljes precizitással játszotta meg, amiben nagy könnyebbségére volt az öreg műkedvelők régi gárdájából való Schmidt L. József együttese. Zsigmond Tibor és Rossini Memo állandó derüt keltettek a „Kérvény” cz. tífia ügyes előadásával. — Butkovits Maca mint mindig, úgy most is gyönyörűen énekel; biztos hangkezeléssel adta elő Czeglédi: Chopinját. Igazán nem volt szükség, hogy a páholyulók közül egyesek a komoly énekszám alatt beleéneklésükkel a hatást zavarják! Szentgyörgyi János úr ezuttal is szépen adott elő néhány kedves dalt.

A „Láthatatlan ember” ben Schmidt (férj), Gundé Maja (felség) és Bernhardt János (Béla) a művészekkel vetekedő kiforrott tehetségükkel brilliroztak. Gundé Maja alakítására talán a legutárgyalosabb megjegyzést teszem akkor, ha kimondom őszintén: szinte féltünk és fáztunk, olyan természetes volt! Schmidt úr komoly, higgadt szerepét teljes átérzéssel adta. Úgy látszik a hosszú orosz rabság sem árthatott irigylésre méltó tehetségének Örömmel üdvözöljük, mint új műkedvelőt Bernhardt Janit, aki a drámában és tánczban egyaránt otthonos. Itt jegyezném meg a jó ízlés nevében még azt, hogy egy ilyen darabot műkedvelők által való előadásra nem tartok alkalmasnak és célszerűnek.

Az egyes számok között a mindig ötletes Pirovsky Lajos úr contertált, aki dr. Müller akadályoztatása folytán a főrendezőset is ellátta. Csak azt sajnáljuk,

CLUBSPECIALITÉ CIGARETTAPAPIR ÉS HÜVELY MODIANO

FELÜLMULHATATLAN

IGYÁZZUNK A VÉDJEGRÉ!

S. D. Modiano

hogy a hirdetett szerepeknek legalább valamelyikében nem lépett fel maga is.

—6.—

Felülfizettek: Pánits Koszta 5 K, Kragujevits Nikola 2 K, Heller J. 5 K, Weidinger testvérek 10 K, Bibert János 5 K, Hódosi Sándor 6 K, Igyuski János 2 K, Nagy János 10 K, Mayer Károly 2 K, Gyurjevits György 2 K, Sipos Jenő 2 K, N. N. 1 K, Thoman János 2 K, Schneider János három ajándék mint felülfizetés, 20 K, Schnabl Mór 1 K, öz. Bocsa Mátyásné 3 K, Guttmann Bözsi 5 K, Répits Margit 5 K, Györke Margit 2 K, Gubicza Irén 2 K, Rozgonyi Barnáné 2 K, Stempel Samu 10 K, Langöbner Mátyás 7 K, Pflar Pál 5 K, Bauer Mátyás 10 K, Burnát Márton 5 K, Hentes N. 5 K, Knipf János 10 K, Bittermann Sándor 5 K, Aczél Ernő 2 K, Berlekovits Mátyásné 5 K, Martin János 2 K, Novákovits Izidorné 2 K, dr. Grigorievitsné 7 K, Polzovits Istvánné 10 K, dr. Konyovits Dávidné 10 K, Schaffer Ferenc 2 K, Sztanisits Józsefné 3 K, Wámoscher Gaborné 2 K, Herdl N. 1 K, dr. Spitzer István 7 K, Gyurits György 2 K, Zmonits György 2 K, Józitsné 2 K, Stefek Etelka 2 K, Farkas Ilonka 4 K, Bugarszki Pál 10 K, Bugarszki Pálné 2 K, Valter József 5 K, Weber Ferenc 4 K, N. N. 260 K, Meglits Ferenc 2 K, Zorits Julia 2 K, Rill Janos 3 K, Méré Ignác 7 K, Schön Adolf czég 16 K, Márkus Nándor 2 K, N. N. 80 fill., N. N. 30 fill., Park vendéglős 10 K, Karakás Barnabás 2 K, Kanyó Béla 10 K, Gyöngyösi Dezső 10 K, Gyulai Oszkár 5 K, Szuppek Gyula 2 K, Szemes József 12 K, Sziklai Béla 2 K, Sztanisits Milán 2 K, Hegedüs Oszkár 10 K, Schlieszer Testvérek 10 K, Szlávi Oszkár 2 K, Schöffler Nándor 10 K, Spitzer Vilmos 2 K.

Szekely fiuk Zentán.

Zentáról írják: 700 kis szekely fiu fog június végén megindulni Erdélyből, Gyergyóból, Csikból, hogy két hónapig éljenek a mi vendégbarátságunkkal. Odahaza romban áll az atomatos és hitszegő oláhoktól felpezszelt családi házikójuk; kenyérük megkeseredett kukoricára liszt őröltöt fagyókérral keverve. De azért iskola nélkül nem hagyja az értelmes szekely a gyermekét s majd csak ha június végén leviszgnának, akkor jönnek el hozzánk a 8—12 éves apró göbök. A hazafias ügyet nagy szeretettel és ügybuzgósággal dr. Lovász y Andorné kezeli s már is sokan foglal lóznak le magu'nak kis szekely jövevényt. Mind falusi gyermekek, mind a vitéz és fajmagyar szekelység vére, családientartója. S ha tudnak itt-ott bécsi és egyéb osztrák meg poroszniemet gyermekeket ingyen kosztra elfogadni, nem első nekünk a vitéz honvédó szekelyek árvái, kik libavagy disznópásztorok vagy egyéb czéla is felhasználatók? Mily szépen irta róluk Petőfi 48-ban: „nem lajult el még a székeley vér, minden ceppje drágagyöngyöt ér!”

Isten áldása lesz mindenkin, aki csak egyet is felkarol a kis aranyos szekely fiuk közül. Sem utiköltség, sem ruházat nem öket, csak 60 napi étellel kell ellátunk őket. Reméljük, hogy jövőre már egy

hosszú névsorral fogunk szolgálhatni t. olvasóinknak — példaadás végett.

Hát csak hozza Isten mihozzánk a hős szekelyek kis családját.

HIREK

* **Kinevezés.** Klein Albertet, a Zombori Hengermalom r.-t. igazgatóját, néptőlkelő századost, a közlelmzési miniszter az ország területén lévő összes malmok ellenőrzésével bízta meg és miniszteri megbízottnak nevezte ki.

* **Mezőgazdasági és Kereskedelmi Részvénytársaság Zomborban.** Vasárnap alakult meg az új társaság, melynek czéljai a többtermelés és az intenzív gazdálkodás előmozdítása végett mezőgazdasági és mezőgazdasági termények feldolgozása végett ipari vállalatokat alapítani, azok termékeivel nagyban kereskedni, különös tekintettel az export és importra. A vállalat egy millió ötszáz-ezer korona alaptőkével alakult. Az egész részvénytőke már az alakulás előtt teljes összegben befizetve lett. Az igazgatóság tagjai lettek: Dr. Abraham Dezső, dr. Czisei Lajos, dr. Deák Béla, Falcione Lajos, Kerényi Sándor, Lallosevits István, Spitzer István és Tárcazy Dezső. — A felügyelő bizottságba be lettek választva: Gaál István, Henneberg Géza, Kende Ignác, Ladányi Ervin, Poppovits Szilárd, Trenka Kálmán és dr. Türr Aladár. — Társlelőkök: Dr. Deák Béla országgyűlési képviselő és Falcione Lajos nagybirtokos — A felügyelő bizottság elnökévé Trenka Kálmánt választották meg.

* **Értesítés.** Váradí L. Árpád kalcsei érsek úr öngyémeltősága kegyes volt meigérni, hogy a folyó évi június hó 6. napján d. u. félöt óraker a misszió társulat zombori szervezetének közgyűlése alkalmával a közgyűlés elnöki tisztjét vállalja. A közgyűlés a városháza nagyertermében fog megtartatni s erre az érdekelteket és a nagyközönséget az elnökség már ezuttal is meghívja azzal, a közgyűlés pont félöt óraker kezdődik s hogy a pontos tárgysorozatot lapunk legközelebbi számába tesz: szük közzé.

* **Közgyűlés.** A Bácsmegeyi Önkéntes Tűzoltó Szövetségnek április 21-iki elnökválasztó közgyűlése határozatképtelen volt, mert nem jelentek meg elegenden. Az új terminus vasárnap, május 21-én lett volna, de az elnökség (Szigeti István alelnök) előtte való nap közléveler küldött szét, amely szerint „közbejött akadályok miatt” a gyűlés elmarad. A tagok szeretnék tudni, mi az akadály?

* **A cipőbatalványok és a közönség.** Cipőbőben nagy a hiány. A multban a cipőkereskedések ellen, ha megtudta a közönség, hogy cipő érkezett, valóságos ostrom indult meg. És hogy most megjelent a cipőrendelet, már azt is képzelik, hogy lábukon van a jó finom cipő. A rendelet szerint május 15-től kezdve csak cipőbatalvány alapján lehet cipőt kiszolgáltatni. A közönség ebből azt következtette, hogy már most jelentkezni is lehet a cipőért, sőt azonnal kapnak is. Pedig tévedtek. Ma csak a rendelet áll rendelkezésükre, abban pedig nem járhatnak. A városnál most van a kérdés meg-

oldása az előkészítés stádiumában — s ha majd a kormány megküldi a kész cipőket, vagy az anyagot, ami a cipőkhöz kell, akkor lehet szó arról, hogy a közönség kapjon cipőt, de most még nem. Majd annak idején hirdetmény utján tudatják, ki és milyen feltételekkel kaphat cipőt. A cipőjegy rendszer ügyében Szabó László városi főmérnök intézkedik és tájékoztatta a cipőárkereskedőket afelől, hogy a rendelet értelmében mindaddig nem árusíthatnak cipőárkat amíg a cipőjegyeket ki nem osztják. Mivel pedig ez legalább két hetet vesz igénybe, ajánlatos, hogy addig a cipővásárlók ne is kísérleljék meg az üzleteket a vásárlást, mert nem kaphatnak árut. Vidékiek Zomborban egyáltalában nem vásárolhatnak cipőt.

* **A Bács-Bodrog vármegyei gazdasági egyesület** f. évi május hó 26-án, vasárnap délelöt 9 óraker a vármegye székháza nagyertermében évi közgyűlést tart. Minthogy rendkívül fontos tárgyak kerülnek tárgyalás alá (igy az igazolóválasztmányi és a felügyelőbizottsági tagsági helyek betöltése, az alapszabályok módosítása, a jövő évi tagsági díj megállapítása, előadás a gazdaszervezkedésről) a közgyűlés igen érdekes lefolyásnak ígérkezik.

* **Új rekvirálást** emlegetett a vármegye alispánja a csütörtöki közigazgatási bizottság ülésén. Mindazokban a községekben és városokban, ahol a rekvirálás eredménytelenül végződött — mondotta az alispán — meg fogják érezni a szigorított rekvirálás minden terhét és következményeit. — Mint értesülünk, dr. Balogh Ernő főispán részletes jelentést tett a vármegye állapotáról a közlelmzési miniszteriumnak, melyből láthatja, mi van Bácskában s hogy lesz-e célja a további rekvirálásnak.

* **Mikor mennek harcterre a visszatért hadifoglyok.** A Külügy-Hadügy legutóbbi száma érdekes hírt közöl a visszatért hadifoglyok ujal hadiszolgálatáról. Eszerint a hadifoglyokból visszatért tisztek és tisztjelöltek 4 heti szabadságuk lejártá után a veszprémegeyi Inotára kerülnek, ahonnan négy heti tájékoztató tiszti tanfolyam után a hadsereg körletébe kerülnek vissza további tanfolyamok végett. A legénységi állományba tartozók szabadságuk letelével pótlászállajkaikhoz vonulnak be s onnan 4, vagy 12 heti kiképzés után beosztatnak a menet-századokba.

* **A zombori vásár.** A legközelebbi zombori országos vásár f. évi június hó 9-én fog megtartatni Ezen országos vásárra vészmentes helyről szabályszerű marhalevéll ellátott bármiféle haszonállat felhajtható. Bármiféle, tehát eladásra nem szánt állatok is csak szabályszerű marhalevéllel bocsájthatnak a vásártérre.

* **Katonai szabadságolások** A honvédelmi miniszter rendelete értelmében június 1-től december hó 31-ig terjedő időre az összes cseplőgépészek szabadságolhatni fognak. Azonkívül intézkedés történt, hogy az aratási időre minden önálló gazda is szabadságolhassék.

* **Malomvásárlatok.** Az óverbácsi Korona malmot Bechtold Jakabtól 110.000 K-ért megvette Klein Ferenc. A

STERNBERG HEGEDÜ
hangja páratlan!
BUDAPEST, VII., RAKOCZI-UT 60. szám, saját palota.

Kitűnő hangu, szép munka K 30.—
Hangverseny hegedű, mesés jóhangu . . . . . K 60.—
Vonó K 8.—, K 12.—, K 15.—
Rendelésnél a pénz előre beklendendő.

zombori Szent István malmot, mely kombináltan szivógáz- és villamoshajtásra van berendezve, Bizninger Józsefnek megvette Toldy László.

* Az alispán a cipőrendeletéről. A cipőrendeletéről az alispán a legutóbbi közgyűlésen ülésen előterjesztett jelentésben ekként nyilatkozott: A kereskedelemügyi miniszter egy a cipőszükséglet biztosítása és az e téren tapasztalható hallatlan áremelkedés korlátozása végett rendeletelem szabályozta a lábbeli készítés és forgalom módozatait. E rendszer lényege az, hogy mindenki csak hatóságai utalvány ellenében juthat lábbelivel és a cipőszemesetek is csak utalványra kaphatnak bőrt. — A miniszteri rendelet végrehajtása iránt soron kívül intézkedtem olyképpen, hogy az utalványok kiállításával az előjárásokat biztam meg, számolva egyrészt azzal, hogy a főszovalgabírák valóban kénytelenek volnának százezreszámra menő utalványok kiállítására, másrészt abból a célból, hogy a lakosságot megkíméljem a járás székhelyére való bemenetel időpazarlásától és költségeitől.

* Uj Szanatorium Részvénnytársaság Ujvidéken. Schosberger Sándor kórházi főorvos kezdeményezésére új részvénnytársaság van alakulóban Ujvidéken, amely a Rákóczi-út végén sanatóriumot létesít. Az alapítók élén Prof. Dr. Békés polgármester és Wagner Károly városi főorvos áll. — Az új vállalat alapítókéje 800.000 korona (1800 drb 500 korona n. é. részvény) lesz.

* A cipőjavításhoz még nem kell cipőjegy. A közönség már most tömegesen jelentkezik a hatóságnál — cipőjegyért. Sokan csak javítási célra kérik a jegy kiadását. Miután egy ilyen rendelettel járó nagy előmunkálatok befejezéséhez bizony idő kell, személyzet, nyomatványok stb., a közönség tájékoztatása céljából közlik velünk, hogy a cipőjavítás — érteve alatta a fejelést, talpalást is — előreláthatólag e hó végéig jegy nélkül eszközölhető.

* Megszűnt a vasuti árukorlátozás. A szabadkai üzletvezetőség a szombati naptól fogva hatáskörében mindenemű árukorlátozást megszüntetett. Ezentúl mindenféle áru feladható úgy gyors-, mint teherárúként.

* Elrekvirálják a korai krumpelit. A Közelelmezési Hivatal azt tervezi, hogy a korai burgonyát nem fogják általánosan rekvirálni; a felfoglalást csak a nagyobb burgonyatermő vidéken így Torontálban, Bácskában, Ujvidéken, Szabolcs-megyében és Szekszárdon. A kormány nem akar maximális árakkal gátat vetni annak, hogy minél több burgonya kerüljön a piacra s nem akarja korlátozni a tavaszi krumpeli forgalmát sem.

* Uj cég Magyarokánizsán. Lékó és Rallai hengergőzmalma. Tagjai: Lékó Imre és Rallai István.

* Hogy gyarapszik egy cukorgyár. A Bácsmezei cukorgyár Rt. (a Pesti magyar kereskedelmi bank, a Magyar Ált. hitelbank és a Zsvinosztenszka Banka alapítása) 1917. évi mérlege 1,148,144 K (az előző évben 34,780 K) tiszta nyereséggel zárul, amiből 12 K—6% osztalék kerül kifizetésre. A vállalat alapítása óta (1911) nem fizetett osztalékot. Leírásokra 550,000 K t fordítanak.

* Az Intim Kabaré pompás műsora eseménye Budapest művészi életének. Nem csoda, hogy minden este elegáns nagy közönség tölti meg a Teréz körút 46. szám alatti kedves kis színházat. A műsor fénypontja egy rendkívül mulatságos operett: „Niki a háremben”, melyben Ilász Aladár és Szeless Elza kapnak sok tapost. Remek, érdekes darab a „Bunda”, Ujhelyi Nándor műve. Báthory Gizella, a

Magyar Színház művésznője vendégszerepel nagy sikerrel a főszerében. Nagyon tetszik Pakots József bohózata „A zeneszerző” és „Hogy kell udvarolni” című zenés tréfa Guthi Soma, a kitünő humorista tollából. A kabaré művészgárdája Mészáros Alajos a Nemzeti Színház. Ilász Aladár a Királyi Színház tagja, Szeless Elza, Mészáros Aranka, Fenyő Irma, Virágh Ferencz, Abonyi Géza, Gabányi László stb. valósággal remekelnek a kitünő darabokban és nagyszerű magánszámokban.

* A csépléshez szükséges szén biztosítása. Azok a gazdák, a kiknek legalább 150 katasztrális hold területmű vagy ennél nagyobb bevetett területük van, közvetlenül a bányából saját czimúltre kapják a csépléshez szükséges szenet. Akiknek pedig kevesebb földjük van, azok a község czimére küldve megfelelő mennyiségű szenet kapnak. A szénre való igényjogosultságot összeírás után állapítják meg.

* A „Vasárnapi Ujság” május 19-iki száma páratlanul érdekes összeállításban mutatja be képekkel, hol mindenütt fordult meg a magyar katona a háború folyamán s mivel bővült ezzel népünk ismeretköre. A többi képek a karánsebesi Erzsébet szobor leleplezését, az új minisztereket, a román békeszerződés szerint a monarchia által kibérelt turn-szeverini hájgyárat, Hollósy Simon, az elhunyt festőművész arcképet, a Petőfi Társaság látogatását Lévy Józsefnél, a román békeszerződés aláírását stb. mutatják be. Művészeti szenzáció Baranski E. László néhány pompás rajza Montenegroból. Szépirodalmi olvasmányok: Szemere György regénye, Berkes Imre novellája, Lampérth Géza verse, Bennett angol humoros regénye, stb. Egyéb költemények: Sztrokay Kálmán érdekes cikke a szén háborús felhasználásáról s a rendes heti rovatok a „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 10 K. — Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap” a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 K 40 fillér.

NYILTTÉR. *

Evszázadok óta ismert

MATTONI FÉLE

GISSHÜBLER

természetes ásványvíz

SÁVANYUVÍZ

segítő gyógyító tényező
Karlsbad, Marienbad,
Fransensbad stb.
Kürkösnél: mindig
tényezesen bevált.

* Ezen rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Figyelmeztetés!

Azon zongorahangozóért ki magát testvér és üzlettársamnak adja ki, avval semmiféle üzleti összeköttetésbe nem állók és érte semmi néven nevezendő felelősséget nem vállalok.

Dehmal Károly zongoragyáros
BUDAPEST, VIII., Rákóczi-út 19. sz.

ARENA MOZI.

Szombat Május 25—26 Vasárnap

Fekete gyémántok.

I. és II. rész együtt, reprizben.

SZTANKOVITS MIKLÓS

villanyszerelő és elektrotechnikus

ZOMBOR. Gromon-utca 2. sz.
Csongó javítások és villanyberendezések, üzem és gyár elektroberendezések, oróráritelek, motorjavítások, villanyos czikkek nagy rakára, izzólámpák, csillárak, huzalok, fűzők, vasalók.

LELKIISMERETES MUNKA!
Pontos kiszolgálás!

64° C.

LIPIK világfürdő biztosan
— (SZLAVONIA) — gyógyít:

csúzt, kösvényt

anyagcserebántalmak, gyermekbetegségeket, belső bajokat
FÜRDŐ,
ISZAP,
IVÓ,
VIZ,
NAP- és

VILLANYKÚRAVAL

Fürdővel egyesített gyógypanzió. Vendéglő, kávéháza, cukrászda saját üzemben. Kitünő ellátás! Fürdő, lakások egy épületben. — Színház zenekar. Prospektust küld a fürdőigazgatóság.

Radioaktív, alkalkus, fosz, jódos hőforrások. Vízgyógyintézet.

Mindenki

otthon készítheti cipőit

ha meghozatja Szontagh Erzsébet és Aranka szerkesztésében és a Vicsöp-társaság kiadásában megjelent szabás-mintákat is tartalmazó könyvecskét.

Ez a könyvecske Németországban már 2 év óta közköze van és a takarékos német nők maguk készítik a cipőiket saját és családjuk részére, valamint újabb Budapesten is kezd elterjedni.

Kapható: 2 korona előzetes beküldés ellenében posta útján a következő helyeken: Allami nőipariskola Budapest, Rákóczi-tér 4. Művészeti művelődés Magyar nők köre: Budapest, Ferencz körút 29.

Szontagh Nővérek: Budapest, Baross-utca 77. szám.

Szontagh Pál: rész- és szerszámgyár Budapest, Üllői-út 19.

Singer varrógép

teljesen új, béke-áron szabad kézből eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Buziás-fürdő

Mánya országban vérsavval a bőr szennyezősége, vörös, májbetegségek, Morforfűrdők. Hídegyházygyógyintézet.

szivgyógyfürdő
Fermészeti szennyezős, radonforrású fürdő.

Női bajoknál.
Hólyag-, vesebajok, köszvény, ezus, idegbántalmaknál.

Szívbetegségeknél.
H. Hentyűhíjak, szívizomgyengeség, érelmeszesedés, ideges szívbetegségeknél.

Háboru okozta uőbajoknál.
Légt vagy szart sebek után felépült hűdőkésnél, izületi bajoknál, gyomor ségi állajoknál.

Ivókura, Zanderintézet, Röntgen és kórvegyészeti laboratórium.

Fürdőidény: május - október

Kifogástalan ellátásról gondoskodva van.

Hivatalos főfűrdőorvos:
Mahler Gyula dr.

Buziáson fűrdőorvosi gyakorlatot folytatnak:
Biasini J. dr., Porutiu R. dr., Schopi J. dr., Sugár R. dr., Glass R. dr. urak.

Részletes prospektussal szolgál:
Muscheng Buziás gyógyfürdőjének igazgatója.

Belvárosi Butoráruház!

Van szerepe em Zombor és környéke lak. közönségével tudatni, hogy Zomborban Konyovits palotában, a Nagy szerb templom átellenében (Péteri-utca)

nagy butorruktárt nyitottam,

ahol mind a fű hűtőberendezések, a ymint teljes hálószobák, kádbió, fű dőszobák, tróda berendezés, karpított butorok, fű butorok, nád és hajlított faozékek nagyban is raktáron vannak.

Kárpitos és szobalás munkák saját műhelyünkben izlésesen és jutányosan eszközölhetnek.

Tisztelettel **SZTANISITS MILÁN és TÁRSA.**

1918. sz. 1918.

Temesvári vásári hírdetés.

Az idei pünkösdi

1918. május 26. napján

folyó évi május hó 30-án és 31-én fog megtartatni.

Mindenféle állat felhajtása az országos vásárra május hó 30 tól, e ünnökön reggeli 5 órából kezdve van megengedve.

Temesvárott, 1918. évi máj hó 24-én.

A városi fekapitány az.

ELADO

a Bikár szállás **178 hold föld**, melyből 110 hold szántó, 50 hold legelő és kaszáló és 8 hold pedig nád, rét és víz. A gazdasági épületek jó karban vannak. A birtok a Zombor-esonoplyai műút mellett fekszik és vasúti megállója is van. Vételkor ezen birtok a bekebelezett terhekkel együtt átvethető (Czím a kiadóhivatásban). A föld kisebb-nagyobb parcellákban is kapható!

Összefoglaló tankönyv.

A középiskola négy első osztályának teljes tananyaga. Rövid és könnyű. Nélkülözhetetlen rendes- és magán tanulóknak, önkéntes vizgára készülőknél, általános műveltségére törekvőknek. Két kötet ára 25 K és 1 K posta költség. Megrendelhető a

Zöldös tanintézet-nél
Budapest, VII., Dobány-u. 51.
Telefon 32-40.

FŐVÁROSI JOGI SZEMINÁRIUM

BUDAPEST.

V., Katona József u. 41. szám, I. em. 5.
(Palatinus ház a Margit földnél).

Előkészít úgy a budapesti, mint a marosvásárhelyi bírói és ügyvédi illetőleg a budapesti gyakorlati bírói vizsgára, szigorlatokra, államvizsgákra és alapvizsgákra

Kijegyzett könyveket, jegyzeteket a harcférré is kiküld.

VISZKETEG

rüh és sömör bőrbaj, fokély, dagamat, sebek

Biztos és gyors hatású szer a

BORÓKA-KENŐCS

amely piszkít és teljesen szagtalan. Kis tégely 3 korona, nagy tégely 5 korona, csabádi tégely 9 korona. Húsz óráig hűtőszobában 4 korona.

Készítő: **Goró Sándor** gyógyszerész Nagyköris, Zomborban kapható Turozay István, Váti Samu gyógyszerértárában.

Törvényesen védre.

Reitter Oszkár

nagybeeskerék ny. főkapitány

Patkánin gyára értesíti a t. közönséget, hogy anyaghiány következtében

„Patkánin“

patkányirtó szerének gyártását egyelőre beszüntette. A gyártás felvételét annak idején hirteligen közzhírré fogja tenni.

Tisztelettel:

REITTER OSZKÁR ny. főkapitány
Patkánin gyára.

Tulajdonos: **TORONTÁLI AGRÁRBANK**
R. T. Nagybeeskerék.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy ezentúl a

„Hungária“

fürdőben

csütörtök egész nap, péntek délután 2 óráig, szombat délután 1 óráig, vasárnap reggel 6 óráig lesz gőzfürdő.

Péntek, szombat délelőtt és vasárnap 5 óráig lesz gőzfürdő uraknak.

Kádfürdőt urak és hölgyek egész napon át használhatják reggel 6 óráig este 7-ig.

Blebert János, bérld.

Teljes

Baromfi udvarok berendezése

minden nagyságban.

Keltető gépek.

Kisgazdái és nagybirtokosok részére.

Csontörölő gépek.

mindennemű takarmány, a léséhez kézi és erőhajtásra legelősebben beszerelhető a

Nickerl és társai r.t.nál.

Kiszárasztó vállalat szakszertű baromfi és apró állat tenyésztő telepek berendezésére.

Budapesti 136. sz.
V. Vilmos cs. sz. út 52.
Kérje azonnal a 136. számú árjegyzéket.

Keresek

ésbérbe veszek Zomborban forgalomba álló helyen **fényképezési és fotószertű** műteremnek alkalmas helyiséget, esetleg olyan nagyobb lakást, melynek egyes részei a női eremlék lőányon alkalmasak vagy két-három szobás lakást olyan házban, amelynek lényegesen udvarában fűvezés műtermet építhetnek. Ajánlatokat kérek a következő címre: Főlkér Irén fényképezési műterme Mohács.

Hazvezetőnőnek

ajánlkozok erdélyi földbirtokos özvegye, ki jelenleg állami köztartást vezet.
Révfy Géza Temesvár.

VILÁGRA-SZÖLŐ-ÚJDONSÁG!

Lurion

CIPÖKRÉM-VIASZK

Öt perc alatt
egy adag Lurion cipökrém-viaszkból
bárki egy-negyed-kiló-leg finomabb
cipöcrémet főzhet
ÁRA 2-K. MINDENÜTT KAPHATÓ!
Montanviaszk-Művek-Részvénytársaság.
BUDAPEST VI. ANDRÁSSY-UT. 74.

Szállítók

10 kilós csomagokban:

- 9 karton 1 kilós tej és kávé karamellát K 155—
- 9 karton 1 kilós vegyes Merkantil-cukorkák K 126—
- 12 karton 1/2 kilós Excelsior desszert K 158—
- 14 karton 140-es Nápolyi szelet K 143—
- 9 karton 140-es fondant desszert K 125—

Franko előleg utánvétellel.

WIEDER ADOLF Budapest,
BAROSS-TÉR 15. SZÁM.

Uj és használt vashordókat

bármilyen mennyiségben vesz:

Mayrovits Imre
Budapest, VI., Aradi-utca 60.

A világítási rendelet

határozatait a fényhatás
csökkenése nélkül e akis

TUNGSRAM

fé wattos lámpákkal
lehet betartani.

Használjon 25, 40, 60 watt fogyasztású
Tungsrاملámpákat.

Egy register-kassza

megvételekre keresetlik. **National Register**
Kassen G. m. b. H. Wien,
VI. Mariahilferstrasse 57—59.

HÖLGYEK!

Nem kell puder és festék,
itt van a

„DIDO”

színes puderkrém! Kapható
rózsa és fehér színben!
Ára: 3 kor.

Estélyi krém,

különleges hatása 5 kor.

Kérje minden gyógyszer-
tárban és drogériában.

Szét-
küldi: **„Dido”** kosmetikai
vállalat,
BUDAPEST VII., Almássy-tér 15.

INTIM KABARÉ

BUDAPEST, TERÉZ-KÖRÚT 46.

Minden este 1/8 órákor.

Elsőrangú szindarabok,
nívós tréfák, pompás szelők
kerülnek színre.

Jegyek előre válthatók elővételi díj nélkül.

Viszketősgéget, sömört, rüht

a legyorsabban olmulasztja a Dr. Fiesch-
féle eredeti, törvényesen védett

SKABOFORM BARNÁ ZSIR

Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti
pecsétos Dr. Fiesch félet kérjünk. Próba-
tégely 2-30 K, nagy tégely 4 K, családi
tégely 11 K. Kapható a helybéli gyógy-
szertárakban vagy direkt a kószitonól ron-
delhető. Dr. Fiesch E. „Korona” gyógy-
szertára Győr. Vételnél a „SKABOFORM”
védjegyre ügyeljünk.

„CLUB” Cigarettapapír

csak akkor valódi,
ha az itt látható védjegyes képek rajta vannak.
Minden csomag teljesen 100 lapot tartalmaz.
Utánzásoktól, melyek mind silányabb minőségűek, óvakodjunk.

